

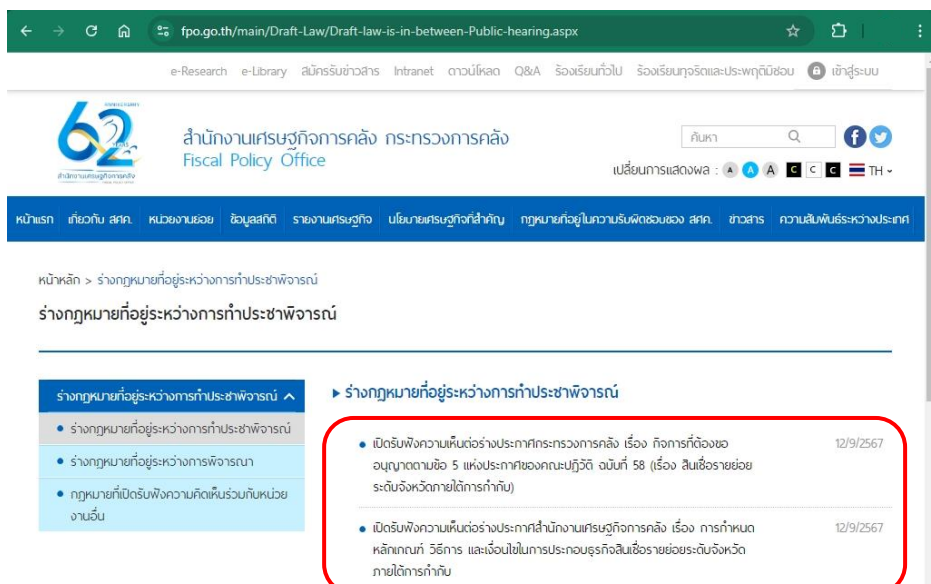
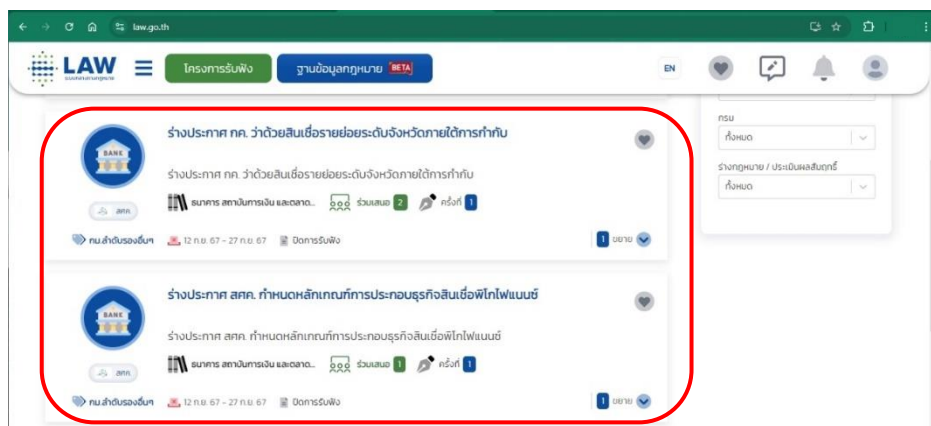
รายงานสรุปผลการรับฟังความเห็น
ร่างประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ ๕ แห่งประกาศ
ของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๘ (เรื่อง สิ้นเชื้อรายย่อยระดับจังหวัดภายใต้การกำกับ)
และร่างประกาศสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยระดับจังหวัดภายใต้การกำกับ

ตามที่สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) ได้เปิดรับฟังความเห็นต่อร่างประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ ๕ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๘ (เรื่อง สิ้นเชื้อรายย่อยระดับจังหวัดภายใต้การกำกับ) (ร่างประกาศกระทรวงการคลังฯ) และร่างประกาศสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยระดับจังหวัดภายใต้การกำกับ (ร่างประกาศ สศค.) จากประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ นั้น

สศค. ขอเรียนสรุปผลการรับฟังความเห็น ดังนี้

๑. วิธีการ จำนวนครั้ง และระยะเวลาในการรับฟังความเห็น

๑.๑ ดำเนินการเปิดรับฟังความเห็นในวงกว้าง (public hearing) ต่อร่างประกาศกระทรวงการคลังฯ และร่างประกาศ สศค. จำนวน ๑ ครั้ง ผ่านระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) และเว็บไซต์ สศค. (www.fpo.go.th) และมีหนังสือถึงผู้ประกอบการสินเชื่อรายย่อยระดับจังหวัดภายใต้การกำกับ (ผู้ประกอบการสินเชื่อพีโกไฟแนนซ์) จำนวน ๑,๑๕๕ ราย เพื่อแจ้งรายละเอียดของการรับฟังความเห็นต่อร่างประกาศกระทรวงการคลังฯ และร่างประกาศ สศค. ดังกล่าว โดยสามารถแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะผ่านช่องทางออนไลน์ (Google Form) ตั้งแต่วันที่ ๑๒ – ๒๗ กันยายน ๒๕๖๗ รวมระยะเวลาในการรับฟังความเห็นทั้งสิ้น ๑๖ วัน โดยมีผู้แสดงความคิดเห็นจำนวน ๒๖๓ ราย ประกอบด้วยผู้ประกอบการสินเชื่อพีโกไฟแนนซ์ ๒๔๒ ราย ประชาชนทั่วไป ๑๙ ราย หน่วยงานเอกชน ๑ ราย และหน่วยงานกำกับดูแล ๑ ราย

๑.๒ จัดให้มีการหารือเฉพาะกลุ่ม (focus group) จำนวน ๑ ครั้ง เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๗ ร่วมกับธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) สำนักงานคณะกรรมการหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (สำนักงาน ก.ล.ต.) สมาคมพีโกไฟแนนซ์ประเทศไทย และตัวแทนผู้ประกอบการธุรกิจสินเชื่อพีโกไฟแนนซ์

๒. พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความเห็น

มีการเปิดรับฟังความเห็นจากผู้ประกอบการธุรกิจสินเชื่อพีโกไฟแนนซ์ สมาคมพีโกไฟแนนซ์ ประเทศไทย หน่วยงานกำกับดูแล ได้แก่ ธปท. และสำนักงาน ก.ล.ต. รวมทั้งประชาชนทั่วไป ทั้งในพื้นที่ กรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด

๓. ผลการรับฟังความเห็น คำชี้แจงรายละเอียด และการนำผลการรับฟังความเห็นมาประกอบการพิจารณาเสนอร่างประกาศกระทรวงการคลังฯ และร่างประกาศ สศค.

๓.๑ ร่างประกาศกระทรวงการคลังฯ

หลังจากสิ้นสุดการรับฟังความเห็นของประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีผู้แสดงความเห็นต่อร่างประกาศกระทรวงการคลังฯ จำนวนทั้งสิ้น ๒๖๓ ราย โดยมีผู้เห็นด้วยกับร่างประกาศกระทรวงการคลังฯ จำนวน ๑๐๘ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๔๑.๐๖ ของผู้แสดงความเห็นทั้งหมด ผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับร่างประกาศกระทรวงการคลังฯ จำนวน ๑๒๒ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๔๖.๓๙ ของผู้แสดงความเห็นทั้งหมด และผู้ที่แสดงความเห็นเพิ่มเติมต่อร่างประกาศกระทรวงการคลังฯ จำนวน ๓๓ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕๕ ของผู้แสดงความเห็นทั้งหมด

สำหรับประเด็นหลักที่ได้เสนอปรับปรุงแก้ไขในร่างประกาศกระทรวงการคลังฯ ได้แก่ การขยายพื้นที่การประกอบธุรกิจสินเชื่อพีโกไฟแนนซ์ (การขยายพื้นที่ฯ) และการกำหนดทรัพย์สินที่เป็นประกันนั้น พบว่า มีผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับการขยายพื้นที่ฯ จำนวน ๑๘๒ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๙.๒๐ ของผู้แสดงความเห็นทั้งหมด ผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับการขยายพื้นที่ฯ จำนวน ๕๖ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๑.๒๙ ของผู้แสดงความเห็นทั้งหมด และผู้ที่แสดงความเห็นเพิ่มเติมต่อการขยายพื้นที่ฯ จำนวน ๒๕ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๙.๕๑ ของผู้แสดงความเห็นทั้งหมด ในส่วนของประเด็นการกำหนดทรัพย์สินที่เป็นประกันมีผู้ที่ไม่เห็นด้วยจำนวน ๗๙ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๐.๐๔ ของผู้แสดงความเห็นทั้งหมด ผู้ที่ไม่เห็นด้วยจำนวน ๑๖๗ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๓.๕๐ ของผู้แสดงความเห็นทั้งหมด และผู้ที่แสดงความเห็นเพิ่มเติมต่อประเด็นดังกล่าวจำนวน ๑๗ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๖.๔๖ ของผู้แสดงความเห็นทั้งหมด โดยมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

ประเด็น	ความเห็นหรือข้อเสนอแนะของผู้ที่เกี่ยวข้อง	การดำเนินการ / คำชี้แจงของ สศค.
๑. การขยายพื้นที่การประกอบธุรกิจสินเชื่อพีโกไฟแนนซ์ (การขยายพื้นที่ฯ) จากเดิมที่ผู้ประกอบการสามารถประกอบธุรกิจได้เฉพาะภายในจังหวัดที่ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี เป็นภายในจังหวัดที่ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีและจังหวัดที่มีพื้นที่ติดต่อกันกับจังหวัดที่ได้รับอนุญาต	ผู้แสดงความเห็นส่วนใหญ่เห็นด้วยกับหลักการและร่างดังกล่าว โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้ ๑) ควรให้ผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับหนังสืออนุญาตประเภทพีโกไฟแนนซ์สามารถขยายพื้นที่การประกอบธุรกิจได้เช่นเดียวกับผู้ประกอบการที่ได้รับหนังสืออนุญาตประเภทพีโกพลัส เนื่องจากเป็นสิทธิให้บริการและสิทธิรับบริการระหว่างผู้ให้กู้กับผู้กู้ รวมถึงอาจทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมในการแข่งขัน ทั้งนี้ การขยายพื้นที่ฯ ควรเป็นไปตามความสะดวกของผู้ประกอบธุรกิจ	สศค. จะยังคงหลักการในเรื่องการขยายพื้นที่ฯ เนื่องจาก การขยายพื้นที่ฯ เป็นการเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบให้แก่ประชาชนรายย่อย โดยเฉพาะประชาชนที่อาศัยอยู่ตามพื้นที่รอยต่อของจังหวัด ให้มีทางเลือกในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบได้สะดวกขึ้น ในขณะเดียวกัน ผู้ประกอบธุรกิจก็มีโอกาสในการขยายฐานลูกค้าจากการขยายพื้นที่ฯ อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบธุรกิจต้องมีการบริหารจัดการความเสี่ยง แนวทางในการบริหารจัดการต้นทุน การดูแลและคุ้มครองผู้บริโภค และการติดตามทวงถามหนี้ เพื่อให้ผู้ประกอบธุรกิจจะสามารถป้องกันและลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้จากการขยายพื้นที่ฯ และสามารถประกอบธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็น	ความเห็นหรือข้อเสนอแนะของผู้ที่เกี่ยวข้อง	การดำเนินการ / คำชี้แจงของ สศค.
		ดังนั้น การกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อฟิโกไฟแนนซ์ ประเภทฟิโกพลัส ที่มีทุนจดทะเบียนซึ่งชำระแล้วหรือเงินลงทุน ไม่ต่ำกว่า ๑๐ ล้านบาท สามารถขยายพื้นที่ในการให้บริการ สินเชื่อได้ จึงมีความเหมาะสมในประเด็นของการมีทุนเพียงพอ ที่จะบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับประเด็นที่ สศค. กำหนดรายชื่อจังหวัดที่มีพื้นที่ ติดต่อกันกับจังหวัดที่ผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อฟิโกไฟแนนซ์ ได้รับอนุญาตให้ผู้ประกอบธุรกิจนั้น เพื่อเป็นการคงเจตนารมณ์ ของกฎหมายที่ต้องการกำหนดให้มีการประกอบธุรกิจสินเชื่อ ฟิโกไฟแนนซ์ที่ผู้ประกอบธุรกิจเป็นคนในพื้นที่ มีความรู้จัก และสามารถดูแลลูกค้าได้อย่างทั่วถึง รวมถึงสามารถติดตาม ทวงถามหนี้ได้โดยไม่เกิดเป็นภาระต่อค่าใช้จ่ายของผู้ประกอบธุรกิจ จนมากเกินไป
	๒) การขยายพื้นที่ฯ เอื้อต่อผู้ประกอบธุรกิจที่เป็นกลุ่มทุน รายใหญ่ให้เข้ามาประกอบธุรกิจสินเชื่อฟิโกไฟแนนซ์ จึงส่งผลให้ ผู้ประกอบธุรกิจรายย่อยไม่สามารถแข่งขันได้ในด้านของเงินลงทุน การจัดการต้นทุน และเทคโนโลยี	การขยายพื้นที่ฯ เป็นการเพิ่มโอกาสให้กับผู้ประกอบธุรกิจ ในการเข้าถึงกลุ่มลูกค้าได้มากขึ้น และสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ หรือการบริการที่เหมาะสมกับความต้องการของกลุ่มลูกค้า หรือเน้นความเป็นเอกลักษณ์ในด้านคุณภาพของการให้บริการ ซึ่งจะทำให้เกิดการแข่งขันตามกลไกตลาด และประชาชน จะได้รับประโยชน์จากการแข่งขันดังกล่าว ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจที่เป็นคนในพื้นที่ย่อมมีข้อได้เปรียบ ในการเข้าถึงลูกค้าและรู้จักพฤติกรรมค่าใช้จ่ายของลูกค้า ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการพิจารณาให้สินเชื่อได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งสามารถขยายฐานลูกค้าได้มากกว่าผู้ประกอบธุรกิจ ที่เป็นคนนอกพื้นที่

ประเด็น	ความเห็นหรือข้อเสนอแนะของผู้ที่เกี่ยวข้อง	การดำเนินการ / คำชี้แจงของ สศค.
	๓) การกำหนดให้มีการขยายพื้นที่ฯ ควรพิจารณาถึงความพร้อมของผู้ประกอบธุรกิจ ตลอดจนความสามารถในการบริหารความเสี่ยง และการบริหารจัดการหนี้สูญ (Non-performing loan: NPL) ที่อาจเพิ่มสูงขึ้น รวมถึงการส่งผลให้หนี้ครัวเรือนเพิ่มสูงขึ้นด้วย ในการนี้ อาจพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์การให้สินเชื่อ อย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม (Responsible Lending) รวมถึงการขยายพื้นที่ฯ อาจทำให้ส่งผลกระทบต่อภาพรวมของ Financial Landscape ของธุรกิจสินเชื่อรายย่อยภายใต้การกำกับ จึงควรมีการทบทวน landscape ของการกำกับดูแลสินเชื่อ รายย่อยภายใต้การกำกับในระยะต่อไป	สศค. เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าว โดยจะกำหนดให้ ผู้ประกอบธุรกิจแจ้งแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง ที่อาจเกิดขึ้นจากการประกอบธุรกิจทั้งในด้านการบริหารจัดการต้นทุน การดูแลและคุ้มครองผู้บริโภค และการติดตาม ทวงถามหนี้ผ่านแผนการดำเนินธุรกิจการให้สินเชื่อพิโกไฟแนนซ์ เช่น กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยง พร้อมระบุรายชื่อและแผนการดำเนินงานของผู้ให้บริการภายนอก (Outsource) (ถ้ามี) เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น จากการประกอบธุรกิจ และไม่ให้ระดับหนี้ NPL เพิ่มสูงขึ้น รวมถึงจะพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์การให้สินเชื่อให้มี ความสอดคล้องกับลักษณะของการประกอบธุรกิจสินเชื่อ พิโกไฟแนนซ์ โดยมุ่งเน้นให้เกิดความคุ้มครองลูกค้า และไม่สร้าง ภาระต่อผู้ประกอบธุรกิจเกินสมควร ทั้งนี้ หากมีการกำหนด หลักเกณฑ์ดังกล่าว สศค. จะจัดให้มีการรับฟังความเห็น จากประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป
๒. การกำหนดทรัพย์สินที่เป็นประกัน	ผู้แสดงความเห็นส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับหลักการ และร่างดังกล่าว โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้ ๑) การกำหนดให้ไม่มีหลักประกัน ทำให้ผู้ประกอบธุรกิจ ขาดความมั่นคง มีความเสี่ยงในการจัดการ ทั้งด้านอัตราดอกเบี้ย และการรับชำระหนี้จากลูกค้า ซึ่งอาจส่งผลให้การพิจารณา สินเชื่อเข้มงวดขึ้น เนื่องจากผู้ประกอบธุรกิจต้องแบกรับ ความเสี่ยงมากขึ้น และอาจทำให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งเงินทุน ยากขึ้น ซึ่งจะเป็นการผลักให้ประชาชนพึ่งพาหนี้นอกระบบต่อไป ๒) การกำหนดให้ไม่มีหลักประกัน โดยให้ผู้ประกอบธุรกิจ ให้สินเชื่อซึ่งเรียกเก็บดอกเบี้ยในอัตราไม่เกินร้อยละ ๑๕ ต่อปี อาจเป็นการผลักให้ผู้ประกอบธุรกิจออกนอกระบบเพราะไม่ สามารถแบกรับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการประกอบธุรกิจได้	สศค. ขอรับความเห็นในประเด็นดังกล่าวเพื่อนำไปพิจารณา ความเหมาะสมในโอกาสต่อไป โดยจะต้องคำนึงถึงความสมดุล ระหว่างการคุ้มครองลูกหนี้และภาระของผู้ประกอบธุรกิจ ภายใต้บริบทในปัจจุบัน

ประเด็น	ความเห็นหรือข้อเสนอแนะของผู้ที่เกี่ยวข้อง	การดำเนินการ / คำชี้แจงของ สศค.
	เช่น ค่าจ้างพนักงาน ค่าพัฒนาเทคโนโลยี ค่าน้ำ ค่าไฟ ภาษี ที่เกี่ยวข้อง ระบบบัญชี ตลอดจนความเสี่ยงในการให้บริการ สินเชื่อด้วยคุณภาพ เป็นต้น ๓) การกำหนดให้มีหลักประกันเป็นการสร้างความมั่นใจ ต่อผู้ประกอบการ และทำให้ผู้ขอกู้มีความรับผิดชอบต่อการชำระหนี้ของตนเอง รวมถึงเป็นการสร้างความไว้วางใจกัน ทั้งสองฝ่าย เนื่องจากหากลูกค้าผิดนัดชำระหนี้และไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข อาจเสี่ยงต่อการถูกฟ้องร้องดำเนินคดี โดยให้นำหลักประกันดังกล่าวขายทอดตลาด และสูญเสียทรัพย์สินไป ๔) กลุ่มลูกค้าที่ใช้บริการสินเชื่อพีโกไฟแนนซ์เป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง มีคุณสมบัติไม่ตรงตามหลักเกณฑ์การอนุมัติ สินเชื่อของสถาบันการเงิน รวมถึงฐานะทางการเงินไม่ดี และแหล่งที่มาของรายได้ไม่ชัดเจน ซึ่งส่งผลให้ผู้ประกอบการเสี่ยงต่อการเกิดหนี้ NPL เป็นจำนวนมาก ๕) การกำหนดให้ไม่มีหลักประกันควรพิจารณาถึง transition period ที่เหมาะสม เพื่อให้เวลาผู้ประกอบการปรับตัว และรองรับการปรับปรุงระบบงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงควรพิจารณาความเหมาะสมของการถอดหลักประกัน และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับทั้งผู้ประกอบการและลูกค้า	
๓. ประเด็นอื่น ๆ	ผู้แสดงความเห็นมีข้อเสนอแนะในประเด็นอื่น ๆ ดังนี้ ๓.๑ นิยาม ควรปรับปรุงให้ “บุคคลค้ำประกัน” เป็นสินเชื่อแบบไม่มีหลักประกัน เนื่องจาก ๑) ผู้ใช้บริการสินเชื่อพีโกไฟแนนซ์เป็นกลุ่มลูกค้าที่มีความเสี่ยงซึ่งบุคคลค้ำประกันของลูกค้ากลุ่มนี้ก็มีความเสี่ยงเช่นเดียวกัน รวมถึงโอกาสที่จะได้รับชำระหนี้จากบุคคลค้ำประกันในกรณีที่ลูกค้าไม่ชำระหนี้มีน้อยมาก	สศค. พิจารณาแล้วเห็นว่า สินเชื่อที่มีบุคคลค้ำประกันเป็นสินเชื่อที่มีประกันการชำระหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประกอบกับมีความเสี่ยงน้อยกว่าสินเชื่อแบบไม่มีหลักประกันประเภทอื่น จึงควรกำหนดให้สินเชื่อที่มีบุคคลค้ำประกันสามารถเรียกเก็บดอกเบี้ยได้ในอัตราร้อยละ ๓๓ ต่อปี

ประเด็น	ความเห็นหรือข้อเสนอแนะของผู้ที่เกี่ยวข้อง	การดำเนินการ / คำชี้แจงของ สศค.
	๒) การแก้ไขกฎหมายค้ำประกันฉบับใหม่ หรือ พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๗ ก็มีผลทำให้บุคคลที่ค้ำประกันไม่ตกเป็นลูกหนี้ร่วม และได้รับความคุ้มครองมากขึ้น ซึ่งเป็นผลทำให้การค้ำประกันด้วยบุคคลมีโอกาสในการได้รับชำระหนี้คืน หรือชำระแทนลูกหนี้ชั้นต้นของเจ้าหนี้นี้มีโอกาสน้อยลงไป ๓) กลุ่มที่เป็นบุคคลค้ำประกันมีค่าบริหารในการบริการที่สูงกว่ากรณีที่ใช้หลักทรัพย์ค้ำประกัน เนื่องจากมีต้นทุนในการติดตามบุคคลค้ำประกันมาชำระหนี้แทน รวมถึงบุคคลไม่ใช่ทรัพย์ที่สามารถบังคับทรัพย์ขายทอดตลาดได้ ๔) เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางที่ ธปท. กำหนดสำหรับสินเชื่อย่อยภายใต้การกำกับประเภทอื่นที่อยู่ภายใต้การกำกับของ ธปท.	
	๓.๒ พุนจดทะเบียน ไม่เห็นด้วยกับเรื่องพุนจดทะเบียนซึ่งชำระแล้วหรือเงินลงหุ้น เนื่องจากในการจัดหาแหล่งเงินทุนในการประกอบธุรกิจซึ่งไม่จำเป็นต้องสรรหาจากพุนเท่านั้น ในการบริหารเงินสามารถจัดหาเงินจากการกู้ยืมหรือตราสารหนี้ในรูปแบบต่าง ๆ ได้ ในการลงทุนย่อมใช้เวลาในการสร้างและขยายธุรกิจ หากบริษัทมีศักยภาพในการเติบโต ย่อมไม่คืนพุนในช่วงแรก ส่วนของผู้ถือหุ้นอาจน้อยกว่าพุนชำระแล้วก็ได้ แต่การได้ใบอนุญาตจะเป็นการสร้างความสะดวกต่อไป ซึ่งในธุรกิจการเงินเมื่อผ่านจุดคุ้มทุนแล้วอัตราเร่งของผลตอบแทนจะสูงขึ้น การกำหนดเพียงพุนจดทะเบียนซึ่งชำระแล้วขั้นต่ำเดิมนั้นเหมาะสมแล้ว เพราะแสดงเจตนาในการประกอบธุรกิจแล้ว การบริหารเงินเป็นความสามารถเฉพาะของแต่ละบริษัท	สศค. จะยังคงหลักการในเรื่องพุนจดทะเบียน เนื่องจากเป็นการกำหนดคุณสมบัติผู้ยื่นคำขออนุญาตให้มีความสอดคล้องกับผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อย่อยภายใต้การกำกับประเภทอื่น

ประเด็น	ความเห็นหรือข้อเสนอแนะของผู้ที่เกี่ยวข้อง	การดำเนินการ / คำชี้แจงของ สศค.
	๓.๓ ววงเงินสินเชืออนุมัติ ขอให้พิจารณาปรับเพิ่มวงเงินสินเชืออนุมัติต่อรายของผู้ประกอบธุรกิจสินเชือฟิโกไฟแนนซ์ ประเภทฟิโกพลัส จากไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาทต่อราย เป็น ไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ หรือ ๕๐๐,๐๐ บาทต่อราย	สศค. จะยังคงหลักการในเรื่องวงเงินสินเชือ เนื่องจาก สศค. ได้คำนึงถึงข้อมูลจากรายงานการให้สินเชือรายย่อยระดับจังหวัด ภายใต้การกำกับ เพื่อประกอบการพิจารณาแล้ว เห็นว่า วงเงินสินเชือในปัจจุบันยังมีความเหมาะสม และเพียงพอกับบริบทการประกอบธุรกิจสินเชือฟิโกไฟแนนซ์ อย่างไรก็ดี สศค. จะติดตามสถานการณ์และภาพรวมของการประกอบธุรกิจสินเชือฟิโกไฟแนนซ์ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีข้อมูลประกอบการพิจารณาทบทวนวงเงินสินเชือให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในอนาคต
	๓.๔ การโอนหนี้สินเชือฟิโกไฟแนนซ์ ขอให้พิจารณาทบทวนเรื่องการห้ามโอนหนี้ที่เกิดจากสินเชือฟิโกไฟแนนซ์ไปเป็นหนี้ตามสัญญาบัญชีเดินสะพัด	สศค. จะยังคงหลักการในเรื่องการโอนหนี้สินเชือฟิโกไฟแนนซ์ เนื่องจาก สศค. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การกำหนดให้มีการห้ามโอนหนี้ที่เกิดจากสินเชือฟิโกไฟแนนซ์ไปเป็นหนี้ตามสัญญาบัญชีเดินสะพัดนั้น จะช่วยป้องกันไม่ให้เกิดภาระดอกเบี้ยที่อาจเพิ่มขึ้นอย่างไม่เป็นธรรม (ดอกเบี้ยทบต้น) ซึ่งจะเป็นการเพิ่มภาระให้แก่ประชาชนจนเกินสมควร

๓.๒ ร่างประกาศ สศค.

หลังจากสิ้นสุดการรับฟังความเห็นของประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีผู้แสดงความเห็นต่อร่างประกาศ สศค. จำนวนทั้งสิ้น ๒๖๓ ราย โดยมีผู้เห็นด้วยกับร่างประกาศ สศค. จำนวน ๑๕๑ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๕๗.๔๑ ของผู้แสดงความเห็นทั้งหมด ผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับร่างประกาศ สศค. จำนวน ๗๗ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๙.๒๘ ของผู้แสดงความเห็นทั้งหมด และผู้ที่แสดงความเห็นเพิ่มเติมต่อร่างประกาศ สศค. จำนวน ๓๕ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓๑ ของผู้แสดงความเห็นทั้งหมด ทั้งนี้มีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

ประเด็นที่เสนอปรับปรุงแก้ไข ในร่างประกาศ สศค.	ความเห็น / ข้อเสนอแนะ	การดำเนินการ / คำชี้แจงของ สศค.
๑. การยื่นคำขออนุญาตและการแสดงหนังสืออนุญาต	ไม่มีผู้แสดงความเห็นหรือข้อเสนอแนะ	สศค. จะยังคงหลักการในประเด็นดังกล่าว
๒. การเรียกเก็บดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายอื่นใด	ผู้แสดงความเห็นส่วนใหญ่เห็นด้วยกับหลักการและร่างดังกล่าว โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้ ๒.๑ ดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายอื่นใด (ดอกเบี้ยฯ) ๑) ขอให้ทบทวนการเรียกเก็บดอกเบี้ยฯ เนื่องจากปัจจุบันการดำเนินธุรกิจไม่คุ้มทุน และขอให้ปรับปรุงหลักเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจสามารถเรียกเก็บดอกเบี้ยฯ ได้ ทั้งนี้ ในกรณีที่ต้องมีการติดตามลูกค้าที่อยู่ต่างจังหวัด ควรสามารถเรียกเก็บค่าใช้จ่ายได้ตามความเป็นจริง	สศค. จะยังคงหลักการในประเด็นดังกล่าว เนื่องจาก สศค. พิจารณาแล้วเห็นว่า ดอกเบี้ยฯ ที่กำหนดในปัจจุบันยังมีความเหมาะสมกับบริบทการประกอบธุรกิจสินเชื่อพีโกไฟแนนซ์ อย่างไรก็ตาม สศค. จะติดตามสถานการณ์และภาพรวมของการประกอบธุรกิจสินเชื่อพีโกไฟแนนซ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีข้อมูลประกอบการพิจารณาทบทวนดอกเบี้ยฯ ให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในอนาคต
	๒) ควรกำหนดให้สามารถคิดค่าธรรมเนียมได้ในกรณีลูกค้าชำระหนี้คืนก่อนกำหนด รวมถึงควรกำหนดระยะเวลาขั้นต่ำในการอนุญาตให้ลูกค้าชำระหนี้คงค้างคืนก่อนกำหนดทั้งจำนวน โดยไม่เสียค่าปรับ เช่น ๖ เดือน เป็นต้น เพื่อความคุ้มทุนในการประกอบธุรกิจ	สศค. จะยังคงหลักการในประเด็นดังกล่าว เนื่องจาก สศค. พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นการกำหนดให้สอดคล้องกับข้อกำหนดตามประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา เรื่อง ให้ธุรกิจการให้กู้ยืมเงินเพื่อผู้บริโภคเป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา พ.ศ. ๒๕๖๕

ประเด็นที่เสนอปรับปรุงแก้ไข ในร่างประกาศ สศค.	ความเห็น / ข้อเสนอแนะ	การดำเนินการ / คำชี้แจงของ สศค.
	๓) การกำหนดให้มีการผ่อนชำระขั้นต่ำ โดยมีทั้งส่วนของเงินต้นและดอกเบี้ย อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัตินั้น ลูกค้ายกชำระคืนเฉพาะในส่วนดอกเบี้ยเพียงอย่างเดียว	สศค. จะยังคงหลักการในประเด็นดังกล่าว เนื่องจาก สศค. พิจารณาแล้วเห็นว่า การชำระหนี้ได้แค่เพียงดอกเบี้ยในแต่ละงวด โดยไม่มีส่วนของเงินต้น จะทำให้การจ่ายหนี้ทั้งหมดใช้เวลานานขึ้น เพราะยอดเงินต้นจะไม่ลดลง ส่งผลให้การดอกเบี้ยในแต่ละเดือนยังคงเท่าเดิมหรือลดลงช้า และอาจไม่เป็นไปตามหลักการของการคิดอัตราดอกเบี้ยแบบลดต้นลดดอก (Effective Rate)
	๒.๒ การส่งคืนหลักประกัน ขอให้พิจารณาระยะเวลาของการคืนทรัพย์สินที่ใช้เป็นหลักประกัน (ถ้ามี) ให้แก่ลูกค้าภายในระยะเวลา ๗ วัน นับแต่วันที่ผู้ประกอบการได้รับชำระหนี้ครบถ้วน เนื่องจากในบางกรณี กระบวนการ ขั้นตอน หรือระยะทางในการเบิกหรือจัดส่งหลักประกันอาจต้องใช้ระยะเวลามากกว่า ๗ วัน	สศค. จะยังคงหลักการในประเด็นดังกล่าว เนื่องจาก สศค. พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นการกำหนดให้สอดคล้องกับข้อกำหนดตามประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา เรื่อง ให้ธุรกิจการให้กู้ยืมเงินเพื่อผู้บริโภคเป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา พ.ศ. ๒๕๖๕
	๒.๓ การตัดชำระหนี้แนวนอน ๑) ธุรกิจสินเชื่อพีโกไฟแนนซ์มีขนาดเล็ก ซึ่งส่งผลให้ต้นทุนในการปล่อยสินเชื่อต่อรายสูง แตกต่างจากสถาบันการเงินขนาดใหญ่ หากใช้หลักเกณฑ์ตัดชำระหนี้แบบเดียวกัน จึงอาจไม่สอดคล้องกับจุดคุ้มทุนและการอยู่รอดของผู้ประกอบการ ๒) กลุ่มลูกค้าของสินเชื่อพีโกไฟแนนซ์ถือเป็นกลุ่มเปราะบาง รายได้ไม่คงที่ ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตรงตามงวด หรือลูกค้าบางรายชำระหนี้ตามรอบผลผลิต (กรณีเกษตรกร) ทำให้มีดอกเบี้ยค้างชำระเป็นจำนวนมาก วิธีการตัดชำระหนี้แบบแนวนอนจึงไม่เหมาะสมกับการประกอบธุรกิจสินเชื่อพีโกไฟแนนซ์	สศค. ขอรับความเห็นในประเด็นดังกล่าวเพื่อนำไปพิจารณาความเหมาะสมในโอกาสต่อไป โดยจะต้องคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการคุ้มครองลูกหนี้และต้นทุนของผู้ประกอบการภายใต้บริบทในปัจจุบัน

ประเด็นที่เสนอปรับปรุงแก้ไข ในร่างประกาศ สศค.	ความเห็น / ข้อเสนอแนะ	การดำเนินการ / คำชี้แจงของ สศค.
	๓) เสนอให้มีการตัดชำระดอกเบี้ยแบบแนวดิ่ง เนื่องจากมีความยืดหยุ่น และเหมาะสมกับรูปแบบของการได้มาซึ่งรายได้ของลูกค้า ทั้งนี้ ควรให้ผู้ประกอบธุรกิจสามารถเลือกที่จะใช้วิธีการตัดชำระหนี้ได้ตามความสมัครใจ ๔) หากกำหนดให้มีการตัดชำระหนี้แบบแนวนอน ควรพิจารณา transition period ให้เหมาะสม เพื่อให้ผู้ประกอบการมีเวลาการปรับตัว และรองรับการปรับปรุงระบบงานที่เกี่ยวข้อง	
๓. การจัดทำสัญญากู้ยืมเงิน	ผู้แสดงความเห็นส่วนใหญ่เห็นด้วยกับหลักการและร่างดังกล่าว โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้ ในกรณีที่สัญญากู้ยืมเงินสิ้นสุดลงนั้น ในทางปฏิบัติผู้ให้กู้มักจะทำลายทิ้งต่อหน้าลูกหนี้เมื่อชำระหมดสิ้นแล้ว เป็นอันเข้าใจว่าหนี้นั้นหมดสิ้นแล้ว ดังนั้น การกำหนดให้เก็บสัญญากู้ยืมเงินไม่ต่ำกว่าห้าปีนั้น ถึงแม้จะมีข้อกำหนดให้ขีดฆ่า หรือระบุว่าชำระแล้วก็ตาม ก็อาจมองได้ว่า เป็นการเปิดช่องให้มีการเรียกชำระหนี้ซ้ำได้อีก ทั้งนี้ หากสัญญากู้ยืมเงินสิ้นสุดลงการทำลายสัญญากู้ยืมเงินดังกล่าวทิ้ง ย่อมเป็นการรักษาประโยชน์ของลูกหนี้ที่ดีที่สุด	สศค. จะยังคงหลักการในประเด็นดังกล่าว เนื่องจากเห็นว่าระยะเวลาที่กำหนดดังกล่าวมีความเหมาะสมแล้ว ทั้งนี้ เพื่อใช้เป็นเอกสารหลักฐานในการตรวจสอบการดำเนินงานของกิจการตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายฉบับนี้
๔. การแจ้งและการขออนุญาต ในเรื่องต่าง ๆ	ผู้แสดงความเห็นส่วนใหญ่เห็นด้วยกับหลักการและร่างดังกล่าว โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้ ขอให้ทบทวนระยะเวลาการยื่นขออนุญาตย้ายที่ตั้งสำนักงานใหญ่ เนื่องจากในทางปฏิบัตินั้น ผู้ประกอบธุรกิจอาจมีการทำสัญญา และวางเงินมัดจำ จึงจะสามารถเข้าไปตกแต่งอาคารสำนักงานได้ หากต้องรอการพิจารณาอนุญาตนานเกินไป หรือหากผู้ประกอบการดำเนินการชำระเงิน	สศค. จะยังคงหลักการในประเด็นดังกล่าว เนื่องจากเห็นว่าระยะเวลาที่กำหนดดังกล่าวมีความเหมาะสมแล้ว ทั้งนี้ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับระยะเวลาการยื่นขออนุญาตย้ายที่ตั้งสำนักงานสาขาที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน

ประเด็นที่เสนอปรับปรุงแก้ไข ในร่างประกาศ สศค.	ความเห็น / ข้อเสนอแนะ	การดำเนินการ / คำชี้แจงของ สศค.
	และเข้าตักแต่งสำนักงานแล้วแต่ไม่ได้รับอนุญาต อาจทำให้เกิดความเสียหาย โดยเสียค่าใช้จ่ายไปโดยเปล่าประโยชน์	
๕. การใช้แอปพลิเคชันในการจัดทำสัญญากู้ยืมเงินและการลงลายมือชื่อในสัญญากู้ยืมเงิน	ผู้แสดงความเห็นส่วนใหญ่เห็นด้วยกับหลักการและร่างดังกล่าว โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้ ๑) การกำหนดเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้าน IT ควรพิจารณาโดยยึดหลัก proportionality เพิ่มเติม เพื่อให้สอดคล้องตามลักษณะ ปริมาณ และความซับซ้อนของธุรกรรม การให้สินเชื่อผ่านแอปพลิเคชัน ตลอดจนมิให้เป็นภาระแก่ผู้ประกอบการธุรกิจจนเกินสมควร ๒) เห็นด้วยที่จะกำหนดให้มีการกู้ยืมเงินในวงเงินจำนวนไม่สูงมากผ่านระบบออนไลน์ เนื่องจากสามารถลดขั้นตอน และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ได้ พร้อมทั้งภาครัฐสามารถตรวจสอบได้ ๓) ไม่เห็นด้วยกับการกู้ยืมเงินแบบออนไลน์ เนื่องจากการทำธุรกรรมออนไลน์ต้องให้ลูกหนี้ยืนยันตัวตน เพื่อป้องกันการปลอมแปลงการดำเนินธุรกรรม และอาจไม่สอดคล้องกับประชาชนในบางกลุ่ม รวมถึงการจัดทำสัญญากู้ยืมเงินทางแอปพลิเคชันอาจโดนมิฉฉาชีพแอบอ้างชื่อผู้ประกอบการธุรกิจ และอาจไม่สามารถควบคุมพื้นที่การให้สินเชื่อได้ ๔) การกำหนดให้ลูกค้ายังคงต้องมีลายมือชื่อในการใช้แอปพลิเคชัน โดยต้องไปดำเนินการที่สำนักงานของผู้ประกอบการธุรกิจ อาจเป็นการเพิ่มภาระค่าใช้จ่ายให้แก่ลูกค้า ๕) ขอให้ทบทวนข้อกำหนดในประเด็นของการจัดทำใบเสร็จรับเงินโดยให้มีรายละเอียดขั้นต่ำเป็นไปตามข้อมูล que ผู้ประกอบการธุรกิจใช้ในสื่อทางการตลาดในการส่งเสริมการให้สินเชื่อฟิโกไฟแนนซ์	สศค. ขอรับความเห็นในประเด็นดังกล่าวเพื่อนำไปพิจารณาความเหมาะสมในโอกาสต่อไป โดยจะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยในการกู้ยืมเงิน การพิสูจน์และยืนยันตัวตนลูกค้า การคุ้มครองผู้บริโภค และการกำกับดูแลการให้บริการสินเชื่อฟิโกไฟแนนซ์ให้อยู่ในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาต เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการอนุญาตให้มีการประกอบธุรกิจสินเชื่อฟิโกไฟแนนซ์

ประเด็นที่เสนอปรับปรุงแก้ไข ในร่างประกาศ สศค.	ความเห็น / ข้อเสนอแนะ	การดำเนินการ / คำชี้แจงของ สศค.
๖. การใช้บริการจากผู้ให้บริการภายนอก (Outsourcing)	ผู้แสดงความเห็นส่วนใหญ่เห็นด้วยกับหลักการและร่างดังกล่าว โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้ การกำหนดให้ไม่สามารถ outsource การดำเนินกระบวนการ KYC/CDD ได้ อาจเป็นอุปสรรคต่อผู้ประกอบการ โดยเฉพาะกรณีการให้สินเชื่อผ่านแอปพลิเคชันที่ผู้ประกอบการอาจไม่มีความชำนาญในการดำเนินการตรวจสอบตัวตนลูกค้าแบบ online ได้ (ทั้งนี้ ข้อกำหนดดังกล่าวตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยจะไม่สามารถ outsource ได้เฉพาะขั้นตอนการตรวจสอบและอนุมัติผลการทำ KYC/CDD เท่านั้น)	สศค. จะยังคงหลักการในประเด็นดังกล่าว เนื่องจาก การดำเนินกระบวนการ KYC/CDD มีความสำคัญอย่างมาก ต่อการทำความรู้จักและพิสูจน์ตัวตนลูกค้า รวมถึงการตรวจสอบ ภูมิฐานะหรือถิ่นที่อยู่ของลูกค้า ซึ่งอาจส่งผลต่อการตัดสินใจ เชิงกลยุทธ์ของผู้ประกอบการได้ จึงทำให้ไม่ควรเปิดให้มีการใช้บริการจากผู้ให้บริการภายนอก
๗. การจัดทำบัญชีและรายงาน	ไม่มีผู้แสดงความเห็นหรือข้อเสนอแนะ	สศค. จะยังคงหลักการในประเด็นดังกล่าว
๘. ความคิดเห็นอื่น ๆ	ควรมีการจัดการอบรมให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการเกี่ยวกับ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ และการหาแหล่งเงินทุนเพิ่มเติมเพื่อเสริมสภาพคล่องในการประกอบธุรกิจ อย่างน้อยปีละครั้ง	สศค. เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าว โดยจะพิจารณา ดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการ เพื่อสร้าง ความตระหนักรู้และเข้าใจถึงแนวทางการปฏิบัติในการประกอบ ธุรกิจสินเชื่อพีโกไฟแนนซ์ให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลัง และ สศค. ได้ประกาศกำหนด รวมถึงกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง